Závazky k 10.Únoru a k 11.sjezdu KSČ.

26.1. – Na schůzi JZD u Hasáků jsou vyhlášeny závazky k 10 výročí Vítězného února a k 11.sjezdu KSČ. Podle směrnic jak je určil kraj okresu a okres pro JZD má přijít nad plán masa 192q. Všechny další plodiny jež se dodají na volný nákup. Cukrovky se má naset 57ha a výnos 300q z 1ha.

Oseto bylo 51ha pšenice, 12ha žita, 3ha ozimého ječmene, 9ha řepky olejnaté, 10ha směsek na krmení a 2ha směsek na zrno.

Z 1ha pšenice má být výnos 25q.

Byl koupen traktor za 70.000Kč.

Zřízení Aktivu při Osvětové Besedě k rukám matrikáře.

14.2. – Jest zřízen „Aktiv pro občanské záležitosti“. Osvětová Beseda má být nápomocna místnímu matrikáři při jeho úředních výkonech. To jest, aby tyto obřady byly co nejokázalejší. Slavnostní zápisy do knihy narození, vybavení obřadu při sňatcích a navštěvovat přestárlé osoby.

Navrženi jsou Kříž Emil, Konečný Karel, matrikář Novák Antonín a s žen Muselíková Marie, Leidorfová Věra.

Závazky Národní fronty.

14.2. Při Aktivu Místní nároní fronty, v kanceláři Místního N.V. jsou vyhlášeny dalekosáhlé závazky k výročí 10.Vítězného Února a k 11. sjezdu strany KSČ.

Dvojice budou chodit dům od domu a sepisovat kolik který občan upíše hodin na brigády, to jest práci, která se bude podnikat během letošího roku.

Pro JZD 20 hodin povinně: Pro JZD odpracuje každý člen povinně 20 hodin.

Hřbitovní zeď: Dále na opravu hřbitovní zdi, která již 10 roků jest v rozvalinách.

Příhony: Vykopání a položení kanálu na „Příhonech“.

Vinohrádek: Kanálu na „Vinohrádku“.

Habrovec: Správa „Habrovce“, potok a cesta.

Škola: Ve škole vodovod a záchody.

Státní silnice: Státní silnice z Rousínova do Habrovan se bude válcovat a bude se dělat bezprašná. To jest afaltová. Při tomto se opraví i přes vesnici ku škole (brigádou) a za školou až k mostku ji udělá „Rodičovské sdružení“ při národní škole.

Vodovod.

Plánován jest též obecní vodovod a je na něj částka 100.000Kč. To jsou tedy závazky Místní nár. fronty a na veřejné schůzi předsedou Národního výboru Levíčkem veřejně vyhlášeny.

Prohlídka všech žen proti rakovině.

Tak jako loni, i letos proběhla zdravotní prohlídka všech žen. Tentokrát prohlídka na rakovinu pouze pro ženy. Na tuto nemoc umírá nyní největší procento lidu.

Vybýrání daní.

16.2. – Finanční odbor z Vyškova vybírá daně ze záhumenků a daň domovní. Daně jsou zvýšeny a platí se z pozemků podle počtu dětí, domovní 80hal z $1m^2$ zastavěné plochy.

Zřízení státní traktorové stanice S.T.S.

Státní traktorová stanice zakoupila v bývalém dvoře mlat od Josefa Švestky čís.101 a zřídila zde traktorovou stanici. Mají všechny potřebné stroje k obdělání půdy i k postřiku jak plodin tak i stromů. Traktoristé i s vedoucím jsou všichni vesměs z místa. Dva jsou přiděleni z Komořan, kde již byli ve stanici zaměstnáni Pliska Ferdinand a Kučera Olin a další dva jsou místní rolníci Rousek František a Kostelka Tomáš. Vedoucím jest Luska Jaromír.

Traktoristé orají v sousedních vesnicích pro JZD i soukromníky. Vyvážejí hnoje, jezdí do lesa pro dřevo, dovážejí písek a zkrátka všechnu formanku která jest zapotřebí. Jest to doprava rychlejší a hlavně že jedou i v neděli a kdy jest zapotřebí.

Stavba sociálního zařízení pro S.T.S.

Dne 2.5.1958 počal Okresní stavební podnik ve Vyškově stavět místnosti sociálního zařízení pro S.T.S. Budova tato se staví v bývalém dvoře a to u dolní brány po pravé straně ku mlatům. Zde př této bráně stával kdysi domek pro čeleď. Když Vacula po první světové válce 1914 – 18. zabral tento dvůr, zřídil zde z toho drůbežárnu a chlév pro býky. V druhé parcelaci v roce 1946 jsou tyto budovy a část mlatu přiděleny Miloši Pospíšilovi z čísla 112. /Srovnej popis dvora na straně 236 p.p./

Tento domek tedy a prostřední mlat od Josefa Švestky koupila S.T.S. a teď zde stavíme jak jest psáno. Píši tak proto, poněvadž pisatel této kroniky jest zedník a stavbu tuto provádí, jako řadu jiných prací zde.

Jsou zde postaveny 2 kanceláře, 1 noclehárna, 1 místnost pro pohonné látky, 2 záchody a dvoje koupání se sprchy pro muže a ženy.

Starou bodovu zbourali i s bránou zaměstnanci při traktorové stanici. Vodovod se kope a zavádí ze studny od horní brány a jest zde dána tak zvaná ponorná pumpa (Nautia). Mlat mezi touto stavbou a traktorovou stanicí zabralo zase J.Z.D. a že nejsou jednotni jak by měli být, jsou mezi nimi i různé sváry a třenice. Traktorka totiž má k práci všechny stroje, ale J.Z.D. si dělá všechno samo se svými potahy.

Snížení mléka.

1.4. – Strana a vláda vyhlásila snížení mléka. Stojí tedy 1l v zimě 1.90Kč, v létě 1.80Kč. Jinak u sedláka stojí 2.50Kč.

Zdražení lihovin.

Lihoviny jsou zdraženy o 20%.

Úraz.

Při jarních pracích přišla k úrazu Nováková Anna z čís.234. Alois Šimáček rovnal pole k setí a jmenovaná stála na rovnajících trámech. Tyto se přetrhly a jmenovaná se převrhla do předu. Trám jí přetrhal svalstvo na ruce. Byla ošetřena a odvezena do nemocnice.

Mandelinka bramborová.

Na bramborách se opět vyskytl v hojné míře škůdce, mandelinka bramborová.

Drůbežárna.

V „Ostré“ pod lesem postavilo J.Z.D. drůbežárnu. Většina práce jest provedena brigádou.

Zesutí márnice.

Márnice na novém hřbitově se zesypala.

Místní provozovna malířství.

By se zamezilo fušerství dělníků jsou při MNV zřizovány údržby práce t.zv. Místního hospodářství. Zatím jest zřízeno malířství.

Plot kolem pasu.

Kolem zámku při silnici jest postavena betonová zeď a na ní 2m vysoký drátěný plot. Stavěl ji Okr. st. podnik ve Vyškově. zedníci místní: Pelikán Bohdan a Pavelka Josef. Základy jsou kopány o něco dále od silnice, tedy se přišlo na tři hroby padlých sovětských vojáků, kteří byli po válce vykopáni a dáni do společného hrobu. Našel se ještě opasek a taška na cigarety. V zatáčce kde jest cesta na Vinohrádek jsou v základech nalezeny zbytky 2 dubových soch. Asi zde někdy stála brána, neboť jest to k průčelí zámku.

Válcování silnice k Rousínovu.

Na podzim se válcovala silnice z Rousínova až za mostek za školou. Místy se opět hodně zvedla, aby se vyrovnala. Na rok se má dělat asfaltem.

Úroda jablek.

Urodilo se hodně jablek, takže se nedaly ani zvládnout.

JZD – pojištění členů.

Založené JZD přistoupilo na III. Typ. Celkem se přihlásilo 165. Družstvo musí za členy platit pojištění a proto členy, dělníky pracující v průmyslu vyřadilo a zůstali jen jejich manželky. Jest tedy členů celkem 129. Výkonní zemědělci se přihlásili všichni. Zůstalo jen několik malých kraváčků. Tedy jest socialisace vesnice přes 90%.

Důchodové pojištění.

Členové platí ještě důchodové pojištění, které činí nejméně 14Kč měsíčně. Podle toho, jaký kdo chce brát důchod.

Vybírání krmných dávek.

Proto že se přistoupilo k ustájení dobytka až od 1.1.58, padla výhoda získat 5 vagonů krmného obilí a toto množství museli domkaři dodat, podle výměry půdy. Také museli zaplatit obnos peněz na jedno sele do družstva. Sedláci, podle řeči, dodali dobytek špatný a dobrý zpeněžili prodáním. Dodat dobytek museli podle výměry, ale ne podle jakosti. Bylo prý žalostno dívat se na ubohý dobytek, který se po Novém roce ustájoval, jak se sedláci ti velcí dohodli.

Úvěr.

Konali se časté schůze na nichž se většinou jednalo o úvěru peněz. Tento úvěr dosáhl výše 350.000Kč.

Opravy chlévů.

Větší sedláci si opravili chlévy a přizpůsobili se tak, by dobytek, hlavně dojnice, jim zůstali doma.

Stavba drůbežárny.

Postavila se pouze drůbežárna pod lesem zvaným v „Ostré“. Stavěla se většinou svépomocí (brigádami).

Pracovní jednotka a naturálie.

Pracovní jednotka dle výpočtů vyšla na 16Kč za 1 pracovní jednotku a na naturálijích se má přidělit 2kg obilí a 2kg brambor.

Práce pro záhumenkáře.

Práce s družstevními koňmi pro záhumenkáře se hodnotí takto:

Za 1 odpracovanou hodinu s koňmi se zaplatí 7Kč. Z toho dostane provozník 4Kč a družstvo 3Kč.

Představenstvo JZD.

Představenstvo JZD :	Josef Chládek čís.7	předseda
	Tomáš Chalupa čís.11	agronom
	František Varta čís.17	živočichář
	Josef Hrdinka čís.21	účetní
	František Pospíšil čís.57	pokladník

Výměna v představenstvu.

František Pospíšil toho zanechal brzy a po ním jest pokladníkem František Vrbík z čís.90. Josef Hrdinka jako účetní a tajemník se brzy také nepohodl s předsedou Chládkem a zanechal toho. Po ním převzal funkci Judas z Rousínova.

Od svých koní odešli.

Všichni funkcionáři odešli od svých koní. Odešli také ještě od svých koní Rousek František z čís.4, Šmerda Božík z čís.12, a Kostelka Tomáš z čís.20.

Majitelé koní.

Poslední tři odešli k traktorům. Někteří koně jsou vyřazení, ale jinak se zbývající koně těžko obsazovali. Nikdo s nimi nechce jezdit. U svých koní zůstal pouze Alois Šimáček z čís.19, Zikmund Kolejka z čís. 18, Pavel Bartl z čís.221, Pavel Chyťa z čís.50 a František Pospíšil z čís.57.

Některým odcházejícím od koní dělali představení velké potíže.

Úseky, špičkové práce.

Vesnice je rozdělena na 6 úseků a tyto úseky mají své úsekářky, které se starají o práci na poli. Tato práce by dosti šla, až na práce špičkové, které jsou potřebí rychle zvládnout. Bývalé selky do pole nejdou, mladší děvčata také ne, tedy zbývají jen starší ženy dělníků a pro tyto je té práce ve žních a v řepy mnoho.

Špané vyměřování.

K tomu ještě rostlinář měří velké míry, že dělnice nosí s sebou pásmo a přeměřují výměry. Z toho jest pak velké nedorozumění a nechuť k práci.

Jeteloviny většinou v kopkách shnili, což není u nás pamětníka. Stroje jsou nasazeny dle možnosti, neboť traktorová stanice má k dispozici stroje všelijaké. Naši družstevníci však věří na koně a práci dělají většinou sami.

Traktor.

Koupen jest traktor „Zetor“ za 70 tisíc Kč.

Automat.

Ve žních zde působil na mlácení automat. Sám jsem k němu chodil na brigádu. Obilí se od něho jen sype. Na pás který rozvázané snopy sám dopraví do mlátičky hází 2 až 4 lidé ze dvou fůr obilí.

Mlátičky.

Mlátí se také u sedláků na větších mlátičkách. Podle počtu lidí jak se jich k práci sejde.

Uskladnění obilí.

Obilí se uskladňuje též u větších rolníků, ale přehled o výmlatu a uskladnění tohoto není žádný. Zřízenec u obilí to má od 1q metráku, ale pohlaváři neví kolik a ku komu se co dalo. Není tedy ani možno zjistit jak obilí sype, neboť to asi nechtějí říct. Říkají jen : „Ať si také namlátí.“

Nová sýpka.

Obilí, které se nevešlo k sedlákům, dávalo se na sýpku na jeden mlat, který měl přidělen Miloš Pospíšil z čís.112 a Karel Trnavský. (Srovnej popis dvora na str. 236). Tento mlat ze spodní strany od traktorové stanice byl předělán na skladiště a sýpky pro JZD. Zatím se zde zřídili dvě etáže vysoké tak, by se mohlo projít.

Šroťák, skladník.

Zde pak byl též umístěn družstevní šroťák. Skladníkem jest teď Josef Dufek, hluchoněmý bývalý malorolník z čís.54.

Sláma, protahování žní.

Namlácená sláma zůstává též u sedláků, jen od automatu, který stojí za dvorem, jde na stoh. Žně, zvláště mlácením, které se přece jen protahovalo, trvaly dosti dlouho. Jindy mlátilo se na všech mlátičkách, tak že se museli i některé vyřazovat k vůli proudu, který nestačil, ale teď se mlátí asi na třech a automatu, což se jen přece protahuje.

Brambory.

Po žních jsou na řadě brambory a kukuřice. Brambory se vyorávají „čertem“. Čerta táhne traktor, aneb koně. Opět to dopadlo dosti špatně, neboť se dostavili mrazy. Brambor se vyoře více, než se může pozbírat a přes noc namrznou. Bramboříště se pak hned přeorává, brambor jest zde ještě velká spousta. Ty se nestačí sbírat.

Školáci na brambory.

I školní mládež nastoupí po půl dnách, ale i tak to nejde. Brambory posbírají, dají do pytlů, něco na hromady, ale zas to nemá kdo odvést. Zase namrznou.

Uskladnění brambor.

Brambory se uskladňují u sedláků. Nasypou se jim plné sklepy a další se uskladňuje v zámeckém sklepě. Tento sklep se nachází poblíž hlavní brány směrem ku kostelu. Odvoz a uskladnění brambor nikdo nekontroluje.

Kukuřice, na zrno, na siláž.

Družstevníci zaseli též kukuřici. Na semeno i na krmení a na siláž. Klasy se uskladňují na sýpce kde jest obilí. Večer po práci chodí ženy tyto klasy odlisťovat a věšet na hambálky. Ve dne není na to času.

Kukuřice se též silážuje. Traktor se žačkou a řezačkou jezdí po poli, nařezaná kukuřice padá do připravených prázdných vozů a odváží se do silážní jámy.

Využití Komorského úvozu.

Za silážní jámu si vyhlédli Komorský úvoz, kde kukuřici dopravují. Zde se šlape jako řízky a zasypává plevami.

Dobývání cukrovky.

Cukrovka se dobávala těžko. Mnoho dešťů rozbahnilo pole. Cukrovka letos narostla skromná a při vyorávce se brala se zemí. Byla to těžká a namáhavá práce. Sám jsem manželce pomáhal jako jiní muži.

Dobývání bílého zlata.

Dobývání tohoto našeho bílého zlata trvalo hezky dlouho. Bylo však korunováno velkým úspěchem, neboť se odvezlo s polí 218 vagonů těchto kořenů. Při takové pohodě jistě jí zůstalo mnoho ještě v zemi.

Účastníci dobývání řepy.

Vytahování a okrajování řepy se zůčastnilo na 102 družstevnice, ovšem se svými rodinami. Většinou jsou manželky dělníků pracujících v průmyslu.

Dělníci:	62 ženy dělníků pracujících v průmyslu
Důchodci:	20 žen důchodců
Vdovy:	11 žen vdovy
Bývalí kraváčci:	5 žen bývalých kraváčků
Svobodné:	4 ženy starší svobodné

Selka ani jediná.

Ani jediná bývalá selka, neboli hospodyně, která jindy chodila zároveň s dělnicemi do polí a tudíž i na řepu.

Jak se podíleli na práci ?

Do ½ míry vytáhalo řepy 8 družstevnic.

Do 1 míry vytáhalo řepy 16 družstevnic.

Kol 2 mír vytáhalo řepy 30 družstevnic.

Kol 3 mír vytáhalo řepy 22 družstevnic.

Kol 4 mír vytáhalo řepy 16 družstevnic.

Kol 5 mír vytáhalo řepy 3 družstevnice.

Přes 5 mír vytáhalo řepy 7 družstevnic.

Příděl cukru za řepu.

Za práci na řepě přiděluje se tak zvaný dělnický cukr. Letoším rokem připadlo na 1 míru řepy 16kg cukru. Pohlaváři si brali po 150kg cukru. Tento cukr se platí 4.80Kč za 1kg.

Celkový výnos družstva.

První družstevní rok se jevil ve výnosu takto:

Celkový výnos.....1,267.116.06 Kč

Náklady družstva.....546.278.44 Kč

Čistý výnos.....720.837.62 Kč.

Jednotky a naturálie.

Vyplácelo se tedy jak bylo naplánováno na 1 pracovní jednotku 16 Kč a naturálie v ceně 4.64 Kč.

Zemřelí v roce.

1 – Marie Vartová, žena zemědělce na odpočinku nar. 16.9.1881, zemřela 31.1.

2 – Tomáš Škaroupka, tesař, zemřel náhle po injekci ve Vyškovské nemocnici dne 4.2. ve stáří 66 let. Stálý bojovník za práva lidu. Předseda MNV v roce 1950 a několikanásobný předseda strany K.S.Č. Soudruzi neměli pro něj nad hrobem ani slova, třebaže tajemník i předseda MNV na pohřbu jsou.

3 – Marie Jandlová, důchodkyně a vdova po zedníku. Stáří 73 roky.